

61986J0003

DOMSTOLENS DOM AF 28. JUNI 1988. - KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER MOD DEN ITALIENSKE REPUBLIK. - EN STATS TRAKTATBRUD - SJETTE DIREKTIV, ARTIKEL 25, STK. 3 OG STK. 5 - ORDNING OM STANDARDSATSER FOR GODTGOERELSE AF MERVAERDIAFGIFT TIL PRODUCENTER AF OKSEKOED, SVINEKOED OG SOEDMAELK. - SAG 3/86.

Samling af Afgørelser 1988 side 03369

Sammendrag

Dommens præmisser

Afgørelse om sagsomkostninger

Afgørelse

Nøgleord

++++

Fiskale bestemmelser - harmonisering af lovgivningerne - omsætningsafgifter - fælles merværdiafgiftssystem - standardsatsordning for landbrugere - anvendelse af standardsatser for godtgørelse på levering af varer og tjenesteydelser til personer, der selv er omfattet af standardsatsordningen, eller til ikke-afgiftspligtige personer - udelukkelse

(Raadets direktiv 77/388, art . 25, stk . 5 og stk . 8)

Sammendrag

Af artikel 25, stk . 5 og stk . 8, i Raadets sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter fremgaar, at der i standardsatsordningen for landbrugere ikke skal ske anvendelse af de i stk . 3 i nævnte artikel fastsatte standardsatser for godtgørelse, naar leveringer af goder eller præstering af tjenesteydelser sker fra en standardsatslandbruger til andre standardsatslandbrugere eller til ikke-afgiftspligtige personer . Godtgoerelsen af den erlagte indgaaende moms sker i disse tilfaelde ved betaling af en samlet pris for disse goder eller tjenesteydelser, der antages at omfatte nævnte afgiftsbyrde, og faktureringen af standardsatsen vil under disse forhold virke helt uhensigtsmaessigt, idet koeberen eller modtageren af tjenesteydelsen ikke vil kunne foretage fradrag af den betalte indgaaende moms .

Dommens præmisser

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 9 . januar 1986, har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EOEF-Traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det statueres, at Den Italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til EOEF-Traktaten samt Raadets sjette direktiv 77/388 af 17 . maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter (EFT L 145, s . 1), idet den har indført og opretholdt en standardsatsordning, der strider mod artikel 25, stk . 3 og stk . 5 i nævnte direktiv, naar henses saavel til at nævnte ordning ikke er begrænset som til satserne for godtgørelse af merværdiafgift (herefter benævnt "moms ") til producenter af oksekoed, svinekoed og soedmælk, ikke koncentreret eller soedet .

2 Den Italienske Republik har ved artikel 34 i præsidentdekret nr . 633 af 26 . oktober 1972 om indførelse af merværdiafgift (GURI nr . 292 af 11 . november 1972) indført en standardsatsordning for landbrugere . Den italienske lovgivningsmagt har i denne ordning benyttet sig af den i artikel 25, stk . 3, i sjette direktiv hjemlede mulighed for fastsættelse af standardsatser for godtgørelse, der er forskellige for landbrugets forskellige undergrupper og fastlagt gruppevis for de forskellige produkter . Standardsatsen blev ved ministerialdekret af 25 . februar 1983 (GURI nr . 58 af 1 . marts 1983) fastsat til 14% fra den 1 . marts 1983 for oksekoed, svinekoed og soedmælk, ikke koncentreret eller soedet . Hermed skete der en nedsættelse af den tidligere for disse tre produktgrupper anvendte sats paa 15%, der var fastsat i lov nr . 889 af 22 . december 1980 (ministerialdekret af 5 . januar 1981).

3 Kommissionen har foreholdt Den Italienske Republik tre klagepunkter : for det første har den fastsat standardsatserne for godtgørelse paa grundlag af oplysninger for det samlede landbrug, selv om det i artikel 25, stk . 3, i sjette direktiv er bestemt, at satserne skal fastsættes paa grundlag af makroøkonomiske oplysninger, der alene vedrører standardsatslandbrugere; for det andet anvendes den omtvistede italienske standardsatsordning paa levering af varer og ydelser til standardsatslandbrugere, skønt artikel 25, stk . 5, bestemmer, at standardsatserne for godtgørelse kun skal anvendes paa produkter, som standardsatslandbrugere har leveret til andre afgiftspligtige personer end standardsatslandbrugere og paa tjenesteydelser, som de har præsteret for andre afgiftspligtige personer end standardsatslandbrugere; for det tredje er der fastsat for høje godtgørelsessatser for oksekoed, svinekoed og mælk, hvilket har givet standardsatslandbrugerne en godtgørelse, der er højere end den indgaaende moms .

4 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises til retsmoder rapporten . Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forstaaelsen for Domstolens argumentation .

5 Indledningsvis bemærkes, at Kommissionens klagepunkt vedrørende sagsoegtes anvendelse af makroøkonomiske oplysninger for det samlede landbrug som grundlag for fastlæggelsen af standardsatserne for godtgørelse til producenterne af oksekoed, svinekoed og soedmælk, hænger sammen med klagepunktet vedrørende en overvurdering af de nævnte satser . Kommissionen foreholder nemlig sagsoegte først at have fastsat de omtvistede satser til 15% og derefter til 14%, selv om de ifølge de i direktivets artikel 25, stk . 3, relevante oplysninger skulle have været fastsat til ca . 7 %.

Klagepunktet om overvurdering af de standardsatser for godtgørelse, der er blevet fastsat for oksekoed, svinekoed og soedmælk

6 Sagsoegte har forklaret, at fastsaettelsen af standardsatsen for godtgoerelse til 14% skete paa grundlag af makroøkonomiske oplysninger vedroerende det samlede landbrug, der imidlertid maatte korrigeres under hensyntagen til den saerlige struktur, sektoren for husdyravl har i Italien . Sagsoegte har i den forbindelse oplyst, at det store antal smaa bedrifter i Italien, der driver baade husdyravl og agerbrug anvender produktionsmidler, der indebaerer hoejere omkostninger, som ikke altid kommer til udtryk i de statistiske opgoerelser, men som ikke desto mindre repraesenterer en betydelig momsbelastning i tidligere led . Sagsoegte har desuden anfoert, at de omtalte satser, hvis de havde bevirket, at standardsatslandbrugene havde faaet stoerre tilbagebetalinger end mervaerdiavgiftsbelastningen i tidligere led, noedvendigvis ville have foert til en stigning i produktionen af de forskellige tilsvarende produktgrupper, men at baade det vedvarende og gradvise fald i selvforsyningsgraden, der er konstateret i Italien for de omhandlede produkter og stigningen i indfoerslerne har vist, at det forholder sig omvendt .

7 Artikel 25, stk . 3, foerste afsnit, i direktivet bestemmer : "Medlemsstaterne fastsaetter i det omfang, det er noedvendigt, standardsatserne for godtgoerelse og giver Kommissionen meddelelse derom, foer de bringes i anvendelse . Disse procentsatser fastsaettes paa grundlag af makroøkonomiske oplysninger, der alene vedroerer standardsatslandbrugene for de sidste tre aar . Satserne kan ikke bevirke, at standardsatslandbrugene som helhed faar stoerre tilbagebetalinger, end mervaerdiavgiftsbelastningen i tidligere led . Medlemsstaterne kan nedbringe disse satser til nul . Satserne kan afrundes til naermeste lavere eller hoejere halve procent " . I andet afsnit i samme stykke anfoeres : "Medlemsstaterne kan fastsaette standardsatser for godtgoerelse, der er forskellige for skovbrug, for forskellige undergrupper inden for landbruget og for fiskeri " .

8 De makroøkonomiske oplysninger alene vedroerende standardsatslandbrugene, som angives i naevnte bestemmelse, omfatter input (det mellemkommende forbrug og den faste bruttokapitaldannelse) og output (den endelige produktion, herunder eget forbrug) samt det samlede afgiftsbeloeb vedroerende input' et . Standardsatserne for godtgoerelse faas ved at dividere dette beloeb med output' et .

9 Det bemaerkes hertil, at sagsoegte paa Domstolens anmodning har fremlagt de makroøkonomiske oplysninger, der alene vedroerer standardsatslandbrugene i de omhandlede sektorer for aarene 1978, 1979 og 1980, og som ifoelge direktivets artikel 25, stk . 3, skal laegges til grund for fastlaeggelsen af standardsatserne for godtgoerelse .

10 Der maa derfor tages stilling til, om de standardsatser for godtgoerelse, Den Italienske Republik har fastsat fra 1981 for oksekoed -, svinekoed - og maelkesektorerne er hoejere eller lavere, end de satser, der skulle have vaeret fastsat paa grundlag af de naevnte oplysninger .

11 Kommissionen har ved en beregning paa grundlag af de makroøkonomiske oplysninger alene vedroerende standardsatslandbrugene, den har faaet meddelt af den italienske regering efter anvendelse af ovennaevnte beregningsmetode for standardsatsgodtgoerelsen, der svarer til den for de egne indtaegter ifoelge direktivets artikel 25, stk . 12, gaeldende beregningsmetode, for aarene 1978, 1979 og 1980 beregnet standardsatser for godtgoerelse, der gennemsnitligt ligger klart under de satser, den italienske regering fra 1981 fastsatte for de omhandlede sektorer .

12 Ganske vist har ifoelge direktivets artikel 25, stk . 3, de naevnte makroøkonomiske oplysninger kun kunnet tjene som grundlag for beregningen af standardsatserne for godtgoerelse for 1981 . Domstolen har imidlertid ikke faaet forelagt oplysninger, der giver grundlag for at antage, at forholdene i Italien for de landbrugene, der i de omhandlede sektorer er omfattet af standardsatsordningen, har aendret sig i de foelgende aar paa en saadan maade, at det har vaeret begrundet at anvende standardsatser for godtgoerelse, der er saa hoeje som de i sagen omtvistede, og den italienske regering har heller ikke gjort noget saadant gaeldende .

13 Sagsoegtes argumentation, hvorefter det var nødvendigt at gennemføre visse rettelser af de statistiske oplysninger, eftersom standardsatslandbrugernes reelle produktionsomkostninger ikke fremgik heraf, kan ikke lægges til grund. Domstolen har nemlig ikke fået forelagt nogen dokumentation for, at det ud fra de konkret foreliggende omstændigheder var begrundet at foretage saadanne korrektioner.

14 Den italienske produktion i de omhandlede sektorer er ganske vist ikke steget, men dette forhold er ikke noget bevis for, at sagsoegte har fastsat korrekte standardsatser for godtgoerelse. Det kan ikke udelukkes, at de alt for høje satser, der i realiteten udgør en støtte til de omhandlede sektorer, bevirker, at et fald i produktionen undgaas.

15 Det maa endelig fastslås, at selv om selvforsyningsgraden som anført af sagsoegte ikke er steget, er dette et forhold, som ikke nødvendigvis hænger sammen med godtgoerelsens neutralitet, men kan bero paa andre faktorer, som f.eks. en stigning i forbruget.

16 Heraf følger, at Den Italienske Republik har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 25, stk. 3, i direktiv 77/388, idet den fra henholdsvis 1981 og 1983 har fastsat standardsatserne for godtgoerelse til 15% og derefter til 14% i sektorerne for oksekoed, svinekoed og soedmaelk, ikke koncentreret eller soedet.

Klagepunktet om anvendelse af standardsatserne for godtgoerelse paa levering af varer og tjenesteydelser til standardsatslandbrugere.

17 Sagsoegeren har gjort gældende, at bestemmelsen i artikel 34 i præsidentdekret nr. 633 om, at standardsatser for godtgoerelse ved levering af varer og tjenesteydelser skal anvendes ogsaa ved levering til standardsatslandbrugere, strider mod direktivets artikel 25, stk. 5.

18 Sagsoegte har anført, at det ikke efter artikel 25, stk. 5 og stk. 8, er udelukket, at der anvendes standardsatser for godtgoerelse ved levering af varer og tjenesteydelser til standardsatslandbrugere, men alene, at betalingen af godtgoerelser i dette tilfælde foretages af det offentlige, jfr. artikel 25, stk. 6.

19 Det maa fastslås, at sagsoegtes fortolkning af direktivets artikel 25, stk. 5 og stk. 8, strider mod disse bestemmelsers aand og bogstav.

20 I nævnte stk. 5 hedder det nemlig udtrykkeligt: "De i stk. 3 omhandlede standardsatser anvendes paa prisen uden afgift for landbrugsprodukter, som standardsatslandbrugere har leveret til andre afgiftspligtige personer end standardsatslandbrugere og for tjenesteydelser paa landbrugsområdet, som de har præsteret for andre afgiftspligtige personer end standardsatslandbrugere. Denne godtgoerelse udelukker enhver anden form for fradrag". Hertil føjes i stk. 8: "For alle andre leveringer af landbrugsprodukter og tjenesteydelser paa landbrugsområdet end de i stk. 5 omhandlede, anses betaling af standardgodtgoerelsen som foretaget af koebaren eller aftageren".

21 Af disse bestemmelser i forening fremgaar, at standardsatserne for godtgoerelse ikke skal anvendes, naar leveringer af goder eller præstering af tjenesteydelser sker til standardsatslandbrugere eller ikke-afgiftspligtige personer. Godtgoerelsen af den erlagte indgaaende moms sker i disse tilfælde ved betaling af en samlet pris for disse goder eller tjenesteydelser, der antages at omfatte nævnte afgiftsbyrde. Faktureringen af standardsatsen vil under disse forhold virke helt uhensigtsmaessigt, idet koebaren eller modtageren af tjenesteydelsen ikke vil kunne foretage fradrag af den betalte indgaaende moms.

22 Heraf følger, at Den Italienske Republik har undladt at opfylde de forpligtelser, der paahviler den i henhold til direktivets artikel 25, stk. 5 og stk. 8, ved at bestemme, at standardsatserne for

godtgoerelse anvendes paa levering af varer og praestering af tjenesteydelser til standardsatslandbrugere .

Afgørelse om sagsomkostninger

Sagens omkostninger

23 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk . 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde dennes omkostninger . Den Italienske Republik har tabt sagen og skal derfor afholde sagens omkostninger .

Afgørelse

Paa grundlag af disse praemisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Den Italienske Republik har undladt at opfylde de forpligtelser, der paahviler den i henhold til Traktaten samt artikel 25, stk . 3, stk . 5 og stk . 8, i Raadets sjette direktiv 77/388 af 17 . maj 1977, idet den fra henholdsvis 1981 og 1983 inden for rammerne af merværdiafgiftssystemets standardsatsordning for landbrugere har fastsat standardsatserne for godtgoerelse til 15% og derefter til 14% i sektorerne for oksekoed, svinekoed og soedmaelk, ikke koncentreret eller soedet, og idet den har bestemt, at standardsatserne for godtgoerelse skal anvendes paa levering af goder og praestering af tjenesteydelser til standardsatslandbrugere .

2) Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger .